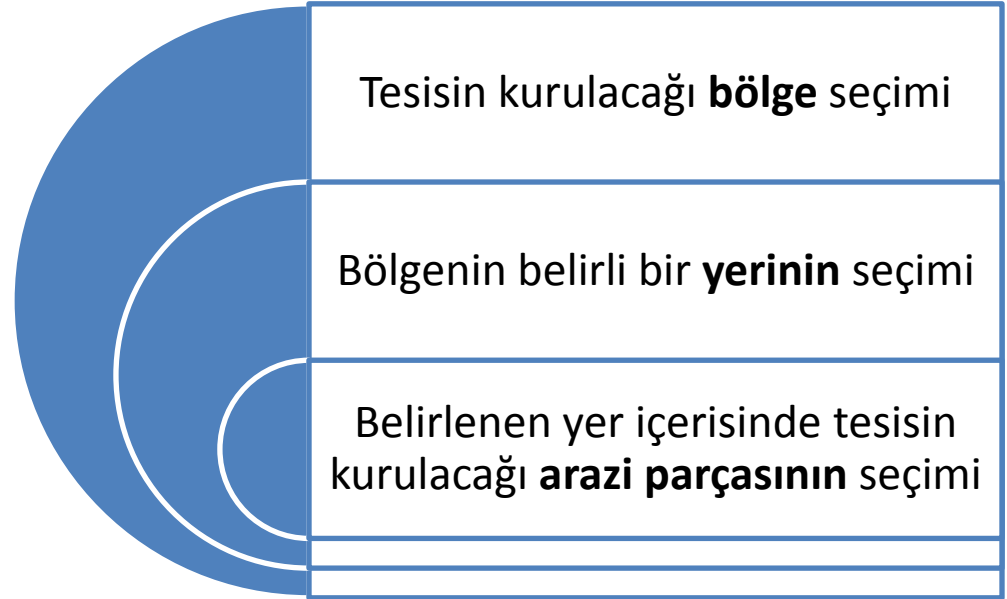

KURULUŞ YERİ SEÇİMİ

Kuruluş Yeri : Bir arazi parçasından ziyade, işletmenin yaşamını sürdürdüğü bölgedir. Belirlenmesinde, bölge veya hammadde kaynaklarına yakınlık v.b. önem taşımaktadır.

Konumluk Yer : Özellikle hizmet veya ticaret sektöründeki işletmeler için ifade edilmektedir. Bir alışveriş merkezinin katı, trafiğe göre iş yerinin durumu gibi ölçüler ön plana çıkmaktadır.

Optimum Kuruluş Yeri

İşletmelerin maliyetleri ile gelirleri arasındaki farkın **en fazla** gerçekleştiği yerdir. En uygun kuruluş yerine ;

- Maksimum karlılık yöntemi
- Yatırımın geri dönüş oranı

teknikleri yoluyla belirlenmektedir.

Bölge Seçimini Etkileyen Faktörler:

Talep ve dağıtım olanakları açısından pazarın elverişliliği, yakınlığı

Hammadde ve yardımcı madde kaynaklarının şimdiki ve gelecekteki durumu

Yan sanayi kuruluşları

Enerji ve yakıt kaynaklarının yoğunluk ve maliyetleri açısından ulaşım imkanları

Miktar, kalite, ücret açısından işgücü kaynakları

Fabrikanın faaliyetlerini ve çalışanların yaşantısını etkileyecek iklim koşulları

Devletin yasalarla belirlediği kısıtlayıcı ve teşvik edici faktörler

Su ve atıkları giderme imkanları

Yöre ve Konum Seçimini Etkileyen Faktörler:

- Ulaşım
- İşgücü tedarik imkanları
- Şehrin gelişme yapısı
- Toplumsal yapı
- Enerji ve su kaynakları
- Ücret Düzeyleri
- İşçi – İşveren ilişkileri
- Nüfus Yapısı (Eğitim Düzeyi, Çalışma Oranı, vs.)
- Eğitim ve Araştırma Kuruluşları
- Yaşam Koşulları

- ▶ Tedarikçilere yakınlık
- ▶ Belediye hizmetleri
- ▶ Atıkları giderme imkanları
- ▶ Arazinin fiziksel yapısı
- ▶ Kamu tesisleri (yol, havaalanı, liman vs.)

Kuruluş Çalışmalarını Değerlendirme Ölçütleri

Verimlilik (Prodüktivite):

- Belirli bir faaliyet döneminde elde edilen çıktıların bunları elde etmek için kullanılan girdilere oranlanmasıdır.

$$\text{Verimlilik} = \frac{\text{Üretimin Fiziksel Çıktı Miktarı}}{\text{Üretimin Fiziksel Girdi Miktarı}}$$

Kısmi Verimlilik:

- Üretilen çıktıların sadece bir tür üretim faktörüne oranıdır. Örneğin 'işgücü verimliliği', 'makine verimliliği' gibi.
- Bir işçi 8 saat çalışarak 50 birim mal üretiyorsa;

$$\text{İşçi Verimliliği} = \frac{50 \text{ birim}}{8 \text{ saat}}$$

- Kuruluş yeri değerlendirilmesinde ise;
Yerin , teknik ve iktisadi koşullar altında olabilecek en fazla üretim miktarını gerçekleştirebilirliği göz önüne alınır.

İktisadilik (Rasyonalite):

- Belirli bir dönemde elde edilen ürünlerin satış gelirlerinin, onların elde edilmesi için katlanılan maliyet giderlerine oranlanmasıdır.

$$\text{İktisadilik} = \frac{\text{Üretimin Satış Girdileri Tutarı}}{\text{Üretimin Maliyet Girdileri Tutarı}}$$

Bu oran;

iktisadilik > 1 ise kazançlı (ekonomik verimlilik yüksek)

iktisadilik < 1 ise zararda (ekonomik verimlilik düşük)

iktisadilik = 1 ise başa baş (gelirler giderleri karşılamakta)

Kârlılık(Rantabilite):

- Belirli bir dönemde elde edilen kârın o dönemde işletmede kullanılan sermayeye oranıdır.

$$\text{Kârlılık} = \frac{\text{Kâr}}{\text{Sermaye}}$$

Etkenlik (Efficiency):

- Çıktıların üretilmesinde yararlanılan üretim faktörlerinin önceden belirlenen standartlarla kıyaslanması sonucu ne denli uygun (verimli) kullanıldığıının saptanmasıdır.

$$Etkenlik = \frac{Standart Değer}{Fiili Değer}$$

Örneğin bir malın üretimi için standart süre 3 saatse ve işletme 5 saatte ürettiyse; Etkenlik=3/5=0,60% dır.

Etkililik(Effectiveness)Ölçütü:

- Çıktıların (ulaşılın sonuç) planlanan sonuç ve işletme amaçlarına uygunluk durumunun kıyaslanarak saptanmasıdır.

$$Etkililik = \frac{Fiili Değer}{Standart Değer}$$

Örneğin işletme 50metre kumaş üretmek istemiş ancak 30 metre üretebilmiş ise; Etkililik=30/50=0,60% dır.

İŞLETME YÖNETİMİ

YÖNETİM KAVRAMINA GENEL BAKIŞ

YÖNETENLER

YÖNETİLENLER

YÖNETİM ;

Bir veya birkaç grup insanın çalışmalarında eşgüdüm sağlayarak, onları belli hedeflere yöneltme sürecidir. Yönetim evrensel bir kavramdır.

1)Yönetim, “insanların” yönlendirilmesidir.

İşletmenin insan gücü dışındaki varlıklarının (tesis, makine, malzeme, para, v.b) çalıştırılması ya da kullanılması doğrudan doğruya bir yönetim anlamına gelmez.Bu varlıkların yönetimi, onları kullanan insanların yönetimi ile dolaylı yoldan sağlanır.

2) Yönetim bir süreçtir.

Başka bir deyişle yönetim, birbiriyle bağlantılı bir dizi çalışmayı içeren bir faaliyettir. Kapsam ve ayrıntıları değişmekle birlikte, satın almadan satışı, şeflikten genel müdürlüğe kadar hemen her konuda ve her yönetim basamağında söz konusu olan bu çalışmalar gruplandırılarak, genellikle ‘**yönetimin temel işlevleri**’ adı altında incelenmektedir.